

Govor zamjenika predsjedavajućeg Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH Slobodana Šarabe na konferenciji "Regionalna saradnja i pružanje pomoći u kriznim situacijama i prirodnim katastrofama - problemi i perspektive", u okviru sesije „Uloga parlamenata i parlamentarnih komisija u oblasti unapređenja zakonodavnog okvira i regionalne saradnje“

Trebinje, 18. april 2008.

"Dame i gospodo,

Pozdravljam Vas u ime Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost BiH i u svoje lično ime.

Sa posebnim zadovoljstvom želim upoznati učesnike današnjeg skupa sa aktivnostima Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost u ovoj vrlo značajnoj oblasti : „Regionalna saradnja i pružanje pomoći u kriznim situacijama i prirodnim katastrofama - problemi i perspektive“

Posebno vas sve pozdravljam u mom rodnom gradu.

Održavanje konferencije u Trebinju ima posebnu simboliku jer je to tzv. „Tromeđa“ između naših susjednih zemalja.

Regionalna saradnja nema alternativu i mi trebamo dogovarati kako ići dalje i kako gledati u budućnost.

Uloga parlamenata i parlamentarnih komisija i odbora je tu vrlo jasna i ovdje smo da razmjenimo iskustva i da sagledamo kako zakonodavna vlast može uticati na procese koji su sve više u fokusu, kako naših građana tako i svih onih koji se bave pružanjem pomoći u kriznim situacijama i tokom prirodnih katastrofa.

Uzimajući u obzir slične geografske karakteristike i nivo industrijskog, ekonomskog i demografskog razvoja, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska i Srbija suočavaju se sa sličnim prijetnjama prirodnih katastrofa, izazvanih ljudskim djelovanjem, i tehnoloških katastrofa, kao što su: poplave, požari, zemljotresi, itd. Svjesni smo i

činjenice da za katastrofe ne postoje granice, što znači da zemlje treba da udruže svoje resurse i počnu mnogo intenzivniju saradnju za sprečavanje katastrofa, na vlastitu inicijativu, ali i uz podršku međunarodne zajednice.

Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska i Srbija su susjedne zemlje, čije granice karakteriziraju zajedničke osobine (reljef, vegetacija, meteorološki faktori). Ova sličnost posebno je uočljiva u pograničnim oblastima gdje su karakteristike teritorije pogodne za širenje jakih požara i prelaz iz jedne zemlje u drugu.

U toku ljetnog perioda, hiljade hektara šume i obradive zemlje izgori na ovim našim prostorima, uzrokujući ogromne štete na infrastrukturi, u ekonomiji i turizmu.

Iskustva iz proteklih godina pokazala su potrebu saradnje između Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije i šire kako bi se bolje pripremile u borbi protiv požara.

Uspješna realizacija ovih inicijativa i aktivnosti zahtijeva visok stepen političkog angažmana naših zemalja i međunarodne zajednice.

Svjesni smo da sama Konferencija ne može dati odgovore na sva pitanja, ali mi predstavnici Parlamentarne skupštine BiH želimo da se ozbiljno razgovara o:

- spremnosti i prevenciji u sprečavanju katastrofa, posebno u regionu koji živi od turizma i poljoprivrede. To nam je strateško opredjeljenje i uočljivo je da uz koordinirano djelovanje, bolje procedure, bolju saradnju i institucionalnu rješenost i odlučnost da se organizujemo, stvari mogu biti daleko bolje. Općine Trebinje, Dubrovnik, Herceg Novi, Ravno imaju jedinstven interes. Taj interes moramo kanalisati kroz institucije i jasno definisane ciljeve međudržavne suradnje u kojima ne smije biti nepoznanica i oklijevanja.
- Želimo da se na terenu neposredno sretnu civili i vojnici, vatrogasci, granični policajci i odgovorni ljudi lokalnih zajednica te da sagledamo probleme u civilno-vojnoj koordinaciji i planiranju u kriznim situacijama. Mi kao parlamentarna komisija smo u protekle tri godine obišli 1551 kilometar državne granice sa ciljem da sagledamo stvarno stanje na granici. U istom tom periodu uspjeli smo u parlamentarnoj proceduri riješiti brojna pitanja i podržati istinska nastojanja odgovornih na granici da stanje i uslovi rada budu bolji. Međutim, problemi koje

nismo uspjeli riješiti su regionalnog karaktera i mi tokom konferencije u Trebinju želimo dati podršku onima koji imaju dobre namjere da sarađuju.

- Tokom Konferencije želimo dati doprinos jačanju dobrosusjedskih odnosa i stabilnosti u regionu kroz razmjenu informacija i kroz prezentaciju najbolje prakse u oblasti kriznog menadžmenta.
- Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost BiH želi zajedno sa organizatorima i gostima konferencije ohrabriti i podržati kako bosanskohercegovačke institucije tako i predstavnike regiona na razvoj, usvajanje i jačanje legislative koja uređuje oblast kriznog menadžmenta koja je u skladu sa zajedničkom praksom i smjernicama koje podrazumjevaju usvajanje međunarodnih standarda.
- Želimo ponovo aktuelizovati realizaciju projekata zajedničkih protivpožarnih i vatrogasnih jedinica, koje bi u vrijeme kada su učestali požari, bili u prilici efikasno reagovati.
- Organizatori konferencije žele ohrabriti, ali i obavezati odgovorne za civilno planiranje u slučaju kriza na efikasnije realizovanje bilateralnih i multilateralnih programa.
- Izgradnja civilnih kapaciteta za odgovor na katastrofe. To pretpostavlja prethodno planiranje međusobne podrške te rastuću efikasnost za vojnom pomoći u operacijama spašavanja.

Mi ovom regionalnom konferencijom želimo promovisati saradnju, neophodnu koordinaciju i pozvati one institucije i organizacije kojim je to posao da razvijaju potrebnu interoperabilnost i standardno-operativne procedure. To podrazumjeva, prije svega, otklanjanje bilo kakvih dilema oko pitanja kao što su prelasci državnih granica u slučaju požara.

Sve ovo o čemu sam govorio traži individualni i regionalni pristup institucija i organizacija koje su pozvane kao učesnici konferencije. To podrazumjeva saradnju i civilnog i vojnog sektora, redovnu razmjenu informacija, razmjenu najbolje prakse, pojačanu suradnju na ekspertnom nivou, unapređenje zakonskog okvira i dostizanje dobro znanih standarda.

Za Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine i Zajedničku komisiju za odbranu i bezbjednost ovo je veliki izazov. Želimo u tzv. „parlamentarnu diplomaciju“ unijeti jedan sasvim novi pristup.

Pozvali smo stručnjake, ministre, generale i one koji neposredno na terenu rješavaju stvari. Součili smo ih u namjeri da budemo spremniji pred naredno ljeto i turističku sezonu. U svojoj namjeri dugujemo veliku zahvalnost svima koji su došli u Trebinje, a i onima koji su svesrdno pomogli da se Konferencija organizira.

Drugi vrlo bitan aspekt o kome želim reći par riječi je regionalna parlamentarna saradnja.

To je dosta široka oblast. Ja ću o parlamentarnoj suradnji u regionu govoriti najviše kroz aktivnost Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost BiH.

O tome imam puno toga reći jer postignuti rezultati u radu mi daju pravo za to. Naime, konkretne i planske aktivnosti koje već četiri godine daju dobre rezultate su ilustrativne, prepoznatljive i suštinski su afirmisale parlamentarnu saradnju u jednoj vrlo bitnoj oblasti, oblasti obrane i bezbjednosti.

Brojne su konferencije, bilateralni i multilateralni susreti učinili parlamentarnu suradnju u regionu uspješnom. Time je promovisan jedan potpuno novi način komunikacije među parlamentima i parlamentarcima.

Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost BiH je parlamentarnu saradnju u regionu osmišljavala svojim godišnjim planovima rada koji su rezultirali brojnim bilateralnim kontaktima, brojnim učešćem u radu seminara i radionica, razmjenom iskustava i učešćem u popularnim radionicama o naučenim lekcijama u oblasti obrane i bezbjednosti.

U realiziranju godišnjih programa parlamentarne saradnje u regionu bezrezervnu podršku, kako programsku i partnersku tako i materijalnu, su nam pružile brojne međunarodne organizacije i institucije gdje posebno želim istaći Odjel za sigurnosnu suradnju Misije OSCE u BiH, Ženevski DCAF i NATO Štab.

Saradnja sa susjednim zemljama nam je prioritet. Tako smo i u prošlom i sadašnjem mandatu svoje prve posjete i razmjenu iskustva počeli sa našim susjedima. To je prirodno i za nas tu nema dilema. Duh suradnje i međusobnog razumjevanja se prenio i na druga parlamentarna tijela i komisije jer naši dvodnevni radni programi su

učinili da smo skoro cijelu strukturu parlamenata, zemalja koje smo obišli, bili u prilici upoznati.

U regionalnoj parlamentarnoj suradnji nastojimo:

- unaprijediti komunikaciju između parlamenata,
- harmonizovati standarde u poslovima i aktivnostima demokratskog nadzora,
- ohrabriti one koji postižu dobre rezultate i doprinose da prostor jugoistočne Europe bude siguran,
- nastojimo pomoći jedni drugima u poboljšanju legislative u oblasti koja tretira parlamentarni nadzor sektora obrane i bezbjednosti,
- unaprijediti međusobnu saradnju koja ima za cilj otklanjati uočene slabosti u radu parlamentarnih komisija, posebno kada je u pitanju rad na terenu gdje Zajednička komisija za obranu i bezbjednost ima veoma dobre rezultate.
- uspostaviti regionalnu mrežu saradnje parlamentarnih komisija što se pokazalo veoma
- efikasnim proz realiziranje Programa edukacije i saradnje parlamentarnih savjetnika
- zemalja jugoistočne Europe koji realizuje DCAF.

Naša iskustva u radu sa predstavnicima Mibnistarstva odbrane BiH, Oružanih snaga BiH, Granične policije i drugih policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti su postala primjer za region tako da smo u prilici da svoja iskustva prezentiramo zemljama u regionu i šire.

Ovog momenta parlamentarnu saradnju u regionu karakteriše:

- intenziviran dijalog susjednih zemalja, predstavnika parlamenata i parlamentarnih tijela,
- intenzivan dijalog parlamentarnih tijela sa predstavnicima međunarodne zajednice u regionu,
- rasprava o prijemu zemalja regiona u NATO i EU. Skoro smo mi parlamentarci bili u prilici o vrlo značajnim problemima za region razgovarati u Cetinju, Skopju i Budvi

- potrebno je pojačati i intenzivirati bilateralni dijalog,
- potrebno je ići u punu implementaciju potpisanih sporazuma sa NATO i Europskom unijom,
- realizovati definisane ciljeve kroz Program Partnerstvo za mir, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, pripreme i usklađivanje legislative i izgradnja institucija koje će imati jasan odgovor pred novim izazovima,
- potrebno je mobilisati postojeće resurse i permanentno saradivati u konačnom prelaženju potrebnog praga koji će naš region odvesti u integracije koje nam svima zajedno garantiraju bolju budućnost.
- potrebno je definisati regionalne izazove, potencijalne izazove i rizike u regionu jugoistočne Europe.

Mi, ovdje prisutni, za to imamo snagu i mogućnosti i istrajmo u dobrim namjerama koje su karakterisale dvodnevni rad naše konferencije". (kraj)